

Elizabeth Taylor toont haar anti-ik in Angel Deverell

Boek (fictie) - Angel

Door: Hans Bouman Volkrant 10 september 2016, 02:00

Je ontkomt er niet aan: wie schrijft over de Britse auteur Elizabeth Taylor (1912-1975) begint met de mededeling dat we haar niet moeten verwarren met de Amerikaanse actrice (1932-2011). Taylor-de-schrijfster publiceerde twaalf romans en vier verhalenbundels, waarin ze op ingetogen wijze het alledaagse leven van vrouwen uit de Engelse middle en upper middle class exploreerde.

Hoewel ze altijd in de literaire periferie heeft verkeerd, had Taylor wel degelijk haar bewonderaars, en niet de minsten. Kingsley Amis noemde haar vijftig jaar geleden al een van de grootste Engelse schrijvers van de twintigste eeuw en Anita Brookner prees haar als 'de Jane Austen van de jaren 1950 en 1960'.

Zelf had de schrijfster een krachtige (misschien niet altijd oprechte) neiging tot zelfrelativering. Ze had geen fantasie, zo zei ze, dus schreef ze maar over wat ze kende.

Dat het met die zelfrelativering en gebrekkige fantasie wel mee viel, blijkt uit het oorspronkelijk in 1957 verschenen, onlangs in het Nederlands vertaalde Angel. Daarin wordt, snedig, subtiel, maar niet zonder venijn, het verhaal verteld van een schrijfster die in veel opzichten Taylors antithese kan worden genoemd.

Angelica 'Angel' Deverell groeit op in een eenvoudig arbeidersmilieu, maar beschikt over een grote romantische verbeeldingskracht. Op school schrijft ze als 15-jarige pompeuze opstellen en ligt ze regelmatig in de clinch met haar lerares, die haar van plagiaat verdenkt.

Angel droomt van een loopbaan als beroemd schrijfster en besluit na de kerstvakantie niet terug te keren naar school maar aan een roman te gaan werken. Tegen ieders verwachting voltooit ze die niet alleen, maar weet ze hem ook gepubliceerd te krijgen. De critici sabelen het boek neer als een sensationalistisch wangedrocht, maar de kopers zijn enthousiast en de eerste stap richting een (in elk geval financieel) succesrijke schrijversloopbaan is gezet.

Taylor portretteert haar anti-ik als een eigenzinnig, ijdel, opportunistisch en intellectueel onderontwikkeld krenge, een monster bijna, dat tegelijkertijd niet gespeend is van charme en met wie je als lezer zelfs van tijd tot tijd mededogen voelt.

In het bespelen van dat brede scala schijnbaar tegenstrijdige emoties openbaart zich het grote talent van de Andere Elizabeth.